

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Negy határon felül sorozt 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg díj minden külön bejelölés nélkül 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újságszám ára 30 kr.

Nyitási költségek minden példát 50 krajczár.

Hirdetéseket felvételre a szerkesztőségben és kiadóhivatalban (Főút 1828. sz. alatt).

Kéziratok nem adatkak vissza.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán külföldre:
Egész évre . . . 10 ft. — kr.
Félévre . . . 5 — —
Negyedévre . . . 2 — 50 —
Hét napra . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főút 1828. sz.) bérmentve küldendő.
Előfizethető helyben:
Tegledi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban (Főút 1828. sz. alatt).

Kölcsön

házasok, özvegyek, kiskorúak, munkajuttatásra, vidéki vállalkozók részére, kölcsönök és kölcsönök.

Krátky J.
repor-tulajti roga
Budapest VII. Kertvárosi-utca 12
Városi melegeknek a pénz-pénzt
szolgáltatás rüben.

TYUKSZEMGYÜRÜ
az órákban.

24 óra alatt átjavított minden tyukszemet. Egy óra ára 60 kr. vidékre 80 kr. beállítás mellett bérmentve küldeték. Magyarországon forractor Budapest, Király-utca 12. **UDRIN JÓZSEF** tyukszemterez. Kapható Debreczenben **MIHALDOVICS TÓTH** és **MURAKÓZ** órái tyukszemterezők.

A függetlenségi párt helyzetéről.

Debreczen, május 30.

Szinay Gyula orsz. gyűlt képviselő, lapunk főszerkesztője, a függetlenségi párt helyzetéről, a következő kijelentéseket teszi:

Hosszabb távollétem ideje alatt lapunk a függetlenségi és 48-as pártban történekről, az ugynevezett, a nagygyűlt felfújtt pártválságról olynemű közleményeket hozott, mikkel én minden pontban nem érthetek egyet.

A függetlenségi elvekre károsnak, veszedelmesnek tartom, ha a pártban közelebb történeket, amelyeknek tisztán és kizárólag személyes motívumai vannak, úgy tüntetik föl, mintha a pártban szakadás állott volna be. Ez nem így van.

En, aki kötelességszerűleg mindvégig jelen voltam a képviselőház üléssein, sőt azok váltával pártunk nagyfontosságú értekezletein is, aki a történekek minden legkisebb részletét, aki a végbement cselekmények minden rugóit közvetlen közelből a legnagyobb pontossággal ismerem, aki személyi okból keletkezett differenciák kiegyenlítésére tényleg befolytam, ez iránt elveink érdekében minden tölem telhető el is követtem: teljes megnyugvással mondhatom, hogy a párt programját illetőleg a párt tagjai közt véleményeltérés nincs oly értelemben, mely pártszakadást jelentene.

Az igaz csupán az, hogy lehetnek, vannak egyesek, mondjuk öten vagy hatan, akik nem az ország függetlenségét, nem a párt sarkalatos alaptörvényeit lefektetett közjogi, hanem az ugynevezett vallásügyi politikát érintő kérdésekben szavazatukkal a párt álláspontját nem fogják támogatni, de ezeknek e tekintetben külön állása, — míg ha a Thaly Kálmán tagtársunk által proponált, a párt által pedig egyhangulag elfogadott indítvány szerint nem fognának is a pártból kizáratni, — a párt

elvi egységét meg nem bonthatja; a párt nagy zömének, ugyszólván egészének, a valláspolitikai kérdésekben is együtt működését, együtt érzését nem érintheti.

Hogy a függetlenségi és 48-as pártkörben benmaradt s abból (tehát csak a »körből«, de nem a pártból is) kilépett tagjai zömének felfogásában elvi kérdés tekintetében eltérés nincs, azt saját közvetlen tudomásom alapján ismételtlen feltétlen valóként állítom.

Pártválság nincs. Ilyet csak politikai ellenfeleink s ezeknek sajtója fog reánk. Ilyet ezek terjesztenek pártunkról célzatosan, hogy a közvetlen ösmerettel nem bírók előtt úgy tüntessék fel a helyzetet, mint a párt válságát, hogy ebből ellenünk fegyvert kovacsoljanak.

Nekünk ezen ellenséges törekvés kezére járnunk nem szabad.

Nem tagadom, nekem fáj, engem bánt az, ami történt még így is.

De azt tartom, az jár helyes uton, aki nyugalmát megőrzi s nem itél, mielőtt bevárná a kizárólag személyes jellegű harc teljes lefolyását és annak következeit.

Hitem az, hogy amely csekély és muló jelentőségű e személyi harc szülő oka, ép oly muló, rövid életű lesz annak következése, a párt tagjainak egymás irányában félreértése is.

En előttem eme személyi harc legvehemesebb hevében is egy szempont, a függetlenségi elvek megvalósításának s ennek leghatékonyabb eszközeként a párt egységének szempontja magaslott ki.

Ezt elleledni: nem tartottam, nem tartom magamra nézve csak egy pillantra is megengedhetőnek.

Szinay Gyula.

Országgyűlés.

A főrendiház ülése május 29-én.

A ház belügyeinek elintézése után következett a napirend során a tanítói javaslat. Gróf Zichy Nándor újból megkísérelte a

törvényjavaslat tárgyalásának megakasztását. Indítványt nyújtott be az iránt, hogy a tárgyalás öszre halasztassék s indokolta azzal, hogy a primás Romában van, a főrendek nagy része Bécsben, a hol különféle udvari ünnepek folynak; hozzátette, hogy ha a főrendek módosítást tesznek a javaslaton, azt a képviselőház úgy sem tárgyalhatja már. De gróf Csáky Albin közoktatásügyi miniszter nem volt hajlandó a felhozott indokok alaposágát elismerni és kérte a törvényjavaslat tárgyalását.

A főrendek többsége a miniszter nézetéhez csatlakozott és a törvényjavaslat tárgyalásának elhalasztásába nem volt hajlandó beleegyezni. Erre gróf Zichy Nándor és párttírei tüntetőleg kivonultak a tereméből.

Ezután kezdetét vette a törvényjavaslat általános tárgyalása. Elsőnek gróf Zichy Antal szólalt fel, a kinek a részletekre nézve volnának ugyan megjegyzései, különösen azt óhajtott volna, hogy a minimum 400 forintban állapítsassék meg, de azért üdvözli a törvényjavaslatot s azt részleteiben is elfogadni kész. Ellenkező álláspontot foglalt el Mettán János aradi román gör. kel. püspök, a ki a törvényjavaslat által egyháznak önkormányzati jogát látja sértve s azért annak mellőzését kéri.

Metianuvál szemben Szász Károly reform. püspök nagy hatással védelmezte a törvényjavaslatot. Különösen az a kijelentése talalkozott általános élénk helyesléssel, hogy gyanus előtte az olyan autonómia, mely még az ellenkezőnek azt a mértékét is perhorreskálja, melyet a törvényjavaslat ad az államnak. Ha az ő vezetése alatt álló valamely tanintézet ellen merülne fel az erkölcsellen vagy államellenes üzelmek vádja, szoló maga kívánna a lesgyőzőbb és legnyilvánosabb vizsgálatot, hogy az iskola ezen vádnak még árnyékától is megszabaduljon. Popea Miklós karánsebesi román görög kel. püspök szintén a törvényjavaslat ellen nyilatkozott.

Hasonló szellemben nyilatkozott Román Miron nagysebeni román metropolita, a ki a többi közt azt is kifogásolta, hogy a törvényjavaslat napirendre tűzésénél nem voltak tekintettel a görög pünkösti ünnepekre. Az elnök erre megjegyezte, hogy egy részről a képviselőház, más részről a delegációk ülésezése miatt a tárgyalás nem volt máskorra kitűzhető. Beóthy Zsigmond védte a törvényjavaslatot Román Miron azon vádjával szemben, mintha azzal a kormány a nemzetiségek szabad mozgását akarná korlátozni s röviden a törvényjavaslat elfogadása mellett nyilatkozott.

Gr. Szapáry István kijelentette, hogy a

törvényjavaslat általánosságban elfogadja, de óhajtott volna, hogy a felekezeti aggályainak megnyugtatósa szempontjából, a részletes tárgyalás öszre halasztassék.

Ezután a vita berekesztvén, gróf Csáky Albin miniszter emelt szót, a törvényjavaslat ellen felhozottak megzafolására.

Gr. Csáky Albin beszéde után a főrendiház, felállással szavazván, elfogadta törvényjavaslatot. A szavazásnál csakis a 3 görög-keleti főpap maradt ülve. Ezután részleteiben is elfogadta a javaslatot s folytatták a napirend tárgyalását.

KÜLFÖLD.

A konfiskált »Figaró.« Bécsben a »Figaró« konfiskálták, mert Ferencz császár prágai szobrának megbecstelentéséről cikkezett irt.

Kommunista tüntetés. Páris, május 28. Mintegy 2000 emberből álló szocialista csapat vonult ma is, mint minden évben a Pére Lachaise temetőbe, az 1871-ben agyonlőtt kommunisták sírházához. A temetőben vörös zászlókat bontottak ki, heves beszédek tartottak és forradalmi szókat hangoztattak. — A tömeg rendezavarás nélkül oszlott szét. A rendőrségnek nem volt oka közbelépni.

BELFÖLD.

Beszámoló beszéd. Gróf Károlyi Gábor vasárnap Cegléden beszámoló beszédet tartott. Kijelentette, hogy programot nem mond, mivel programja a régi marad. A válság a pártban a helyzetet tisztázta — úgy mond. A liberalizmusnak győznie kell. Utána Eötvös Károly beszélt, nagy hatással.

A kecskeméti függetlenségi és 48 as párt egyhangulag nagy lelkesedéssel kimondotta, hogy a jövő június hó 25-én Kecskeméten országos pártértekezletet tart, melyre meghívja az összes függetlenségi párti kerületeket, köröket és tarsulatokat. A feladat keresztülvitelére nagyobb bizottságot küldöttek ki Szappanos István pártelnök vezetése alatt.

Á régi és mai Debreczen.

Írta: K. G.

Nem arról a Debreczenről fogok írni, a mit még Döbröncök hívtak, arról a Debreczenről nem tudok semmit, én csak azon Debreczenről írok meg egyetmást, a melyikre gyermek koromból emlékszem; mikor szabad királyi város volt ugyan, de hasonmása volt a mai korbeli nagy faluknak, azon időről, mikor

egy-egy, a szomszéd utcából, bajszatlan éretlen jogászoktól kapott levelekkel rejtgettek. Ő hallgatott, pedig mindegyik écskekedésélenemithatta volna.

Neki már meglelt, komoly férfi irt messziről, messziről, s úgy dobogott szíve, ha ujra meg ujra kiolvasta a déli hevetől izzó sorokból, hogy Olaszország derült ege, az ezernyi becses műemlék, a füstölögő Vezuv, no meg Murillo anyatalai (melyekre különösen feltélenkedett) mind nem tudták az ő képét elhomályosítani. És mikor végre hazajött a férfi, s apja jelenlétében ünnepélyesen megkérdezte: »Akar-e a feleségem lenni?« piruvla, remegve, mint iskolás leány állt előtte, s kicsibe mult, hogy azt nem felelte rá: »Ha a tanár ur parancsolja!«

Hibát követett el, midőn neje lett, megbocsátható, de súlyos, nagy, helyrehozhatatlan hibát, melytől a legtöbb menyasszony nem ment. Szerette vőlegényét, de nem igazi alakjában, erényeivel hibáival együtt, hanem rajongó képzelete felruházta eszménykép gyanánt oly tulajdonokkal, melyekkel az talán sohasem bírt, s később felfedezvén a hiányt, lelkesen keserű, joggalán szemrehányásokkal illette. Pedig Iván nem volt kártyás, sem a pobár fenekere nem tekintgetett kellelénél jobban, csak egy hibája volt — szépsége. Mindenki szeretett vele beszélni, mindenki kényeztetett s ő társaságból ki nem vonta magát, sőt utólérhetően szellemes, udvarias, kedves volt; de ha hazajött, nejevel szemben nyers volt, hisz az ottani társalgást nem halja senki! Belekötött rossz kedvében minden csekélységét, s nem egyszer fejtette le bosszusan a nyaka köré fonódó gyöngéd karokat. A nő ilyenkor mindig fagyos kezet érzett szívere nehezében, női büszkesége vonaglott a visszautasítás miatt, s azonnal igyekezett hasonlóan rideg lenni. Tudják is azok, a kik kedvesük tövölléért sóhajtoznak prózában és zokognak a lanton, hogy mi a győtre-

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

DEBRECZENI NAGYERDŐBEN . . .

Debreczeni nagyerdőben
Virít egy szép rózsza,
A legszebbik virágot én
Leszakítottam róla.
Barna kis leány ha feltűzi
Hő szíve fölébe,
A mi másnak kín, fájdalom:
Baldogság lesz vége.

Debreczeni nagyerdőben
De nagy csoda történt:
Valamennyi piros rózsza
Sárga lett mind tisztént,
Arra sétált egy kis leány
S mikor ajkát látta:
Irgyságtól lett pirosból
A sok rózsza sárga.

Rózsák, rózsák, szegény rózsák!
Egy a bajunk nekünk:
Az az édes piros kis száj
Keseríti élünk,
Én is fogok, sápadok mint
A hervadó rózsza . . .
Pedig de meggyógyítana
Egyetlenegy csókja!

Szeki Ákos.

A KRIZIS.

Fényes augusztusi napsugár izzó lándzsaként hatol keresztül a zöldre festett ablaküvegeken, kísérteties fénybe vonva minden közel eső tárgyat. Zöldes a padló, az asztalon szomorú rendben sorakozó kisebb-nagyobb orvososságok üvegek, de még a falon függő piros ruhás papir ballerínák arca is, s egyik-másik olyanformán emeli kezét arany-csillagos fri-

zurájához, mintha elakarná szeméit takarni. Van is. A ház szemefénye, az az aranyos dandi kis fiú, a ki máskor ujjongva kapkodott röpke szoknyájuk felé gödrös, tömzsi ujjacskáival, immáron nyolczadik napja nem ül fel gagyogva bölcséjében, mely rendes helye, a mama varrósztalkája mellől, a szoba legsötétebb zugába van tolvá, és anyja, az a sápadt arczu, villogó szemű fiatal és mégis hervadt nő, ugyanannyi idő óta nem mozdult mellőle. Nem sir, nem sóhaj, csak nézi a lefogyott gyermekarcz égő bársonyát, a piczi, felig nyitott száraz ajkakat, s hallgatja az egyenlőtlen, repülő gyors légzést. Aztán felpillant, s szeméi találkoznak a férfi fájdalom tekintetével, ki a bölcső szélére hajolva a kicsi paplanba rejtj veritékess homlokát. A szomszéd szoba ajtaja felig nyitva van, orvosok, tudós urak, életmentők fejtegetik odabent egymás előtt csalhatatlan nézeteiket.

— Febris recurrens . . . Engedelmet kérek, az nem lehet, csak a legtrikább esetek közé tartozik, inkább pneumonia előrehaladott stádiumban.
— Akkor a krizisnek már be kellett volna következni.
— Be is következett már, csak hogy az oldódás még részleges. A jobboldali tüdőlebeny van megtámadva. Lélegzés betennyez, szív működés gyenge, collapsustól lehet tartani.
— Tisztelt collega, azt éppen nem tartom valószínűnek.
— És ezek a zürzavaros hangok mint vészharang kondulása érintik az aggódo szülők füleit, mindenik szó tör, mindenik hü tükör, mely élesen visszazugározza a tudós urak nagy-képűsködését, az egymás ellen taplált kenyeririgységet, a sötétben való bizonytalan tapogatózást, az emberi lehetetlenséget igaz vesztélyl szemben, de remény, édes megmentő remény nem csillan fel sehol. Mikor mindenik elmondta érveit, megvilágította az esetet, a

maga szempontjából, megegyeznek bölcsen, hogy jelenleg semmit se kell tenni, elég ha pusztán a »stunetek« megfigyelésére szorítkoznak.

Megforgatják még egyszer a kis beteg kinyult, forró testét, aztán távoznak. Az apa kiseri őket, hátha mégis kitudna belőlük egy pár megnyugtató szót csikarni. Hasztalan! Még törtebben támoagy vissza helyére a bölcső lábához, s tekintete újra találkozik az anyával, s öszszesborzad, mintha abból a sötét szempárból rejtett vádat, néma szemrehányást olvasna ki.

Milyen közel vannak egymáshoz, ruháik egymást érintik, forró leleketülk egybevegyül, s mégis mily mély ösvény távohatag közöttük, hogy kezeik a közös fájdalom percében nem keresik egymást.

A sápadt asszony csak legezyi gépiesen tovább a széles japáni legezyóvel gyermekét, míg agyában a gondolatok örült gyorsasággal keringenek.

Miert kell ennyit szenvednie, mit vétett, hogy az ég egyetlen örömetől is megakarja fosztani? Nem igrkezett a rárótt feladatot teljesíteni, nem volt hü nó talán? Hogyne lett volna az, mikor egész élete egy nagy mérhetetlen szerelem volt! Lelekének minden ize csak azért a férfért remegett mindig, a kinek most neje. Szerette híven, igazán, megöntudatlan kicsiny korában, mialatt oktató szavaira figyelt, szerette ha büntette, ha nyájasan ölebe vonta, dicsérte, vagy dorgálta egyformán. Hisz a romiatlan gyermekleány szívéhez ki is áll közelebb, mint tanítója, ki megnyitja előtte a tudás paradicsomának kapuit, a ki által tanulja csak a csilagot ragyogónak, a virágot illatosnak ismerni, s a ki megérteti vele saját belső világának ismeretlen jelenségeit.

Serdülő korában rejtelmes, felig elnyomott mosolylyal hallgatta barátnőj fecsegését, a kik

figyelmébe!

szépek, de még határozottan
de még szépek, de még tudomására
szépek, de még határozottan
szépek, de még határozottan

ovizű
vállalatot
nyitottam meg.

szépek, de még határozottan
szépek, de még határozottan
szépek, de még határozottan
szépek, de még határozottan

Hideg viz gyógyintézet
Kneip-kúra Buziáson.

szépek, de még határozottan
szépek, de még határozottan
szépek, de még határozottan
szépek, de még határozottan

szépek, de még határozottan
szépek, de még határozottan
szépek, de még határozottan
szépek, de még határozottan

még Debreczen városa főpiacán díszelgett a zsindeyes tetejű emeletes ócska városháza, annak alsó részében voltak a boltok, hol a kalmárok boltjaik vasajtaja sarkára aggatták ki portékájukat, az ujnyi keskeny pántlikákat, az élesmótot, a krajczáros csigát, a czinmótot s többféle drágaságokat, azon időről, mikor még a mostani fűvészkert helyén az úgy nevezett »pap tava« díszlett, a melynek nádasában róka is tanázott, mikor még ezen a helyen gubbaszkodott a híres Coqua, a melyben sütöttek a Collegiumban lakó diákok híres brügját, mikor még a diák tóga nélkül ki nem jöhetett a portán, kivéve mikor incendium ad armá-t kiáltottak.

Ebben az időben ezen városnak legelső embere a főbíró volt, illetvén őt mint legtekintélyesebb és legfőbb személyt a »tekintetes« czim. A főbíró után következtek a polgármester, népszónok, perceptor, iktató, kiadó, levéltárnok, írnök, utca-biztos, utcai kapitányok, tizedesek.

A tanácsbeliek tekintetes urak voltak, mivel diplomás emberekből választottak, akkor még nem volt elég, pusztán csak az iskolai bizonyítvány, a szenátorságra, de hát a kandidációk sem úgy voltak abban az időben, mint a mai napon.

Az alantas hivatalnokok a »perceptorától kezdve« nemzeti uraimék voltak. Ma már az első főember nagyságos, a többi pedig, még az utolsó napdijas is, tekintetes.

Hogy milyen hatalmas emberek voltak azon időben a város előkelői, mennyire fenntartották tekintélyüket, elmondok egy kis szerény történetet.

Egy szenátor — nevét elhallgatom, az azon időket megért, még életben levő polgártársaim úgy is kitalálják — egy reggelen hazulról a városházára menvén, midőn a veres torony közelébe ért, megállott, hátra kiáltott az öt három lépés távolságban követő hajdújának: »Janos, nézze meg kend, hány óra a toronyban«. Janos a hajdú felnézett s megmondá hatalmas urának, hogy »háromfértály kilenczre« s azzal elindultak.

Menjünk mi is tovább, a város közön-ségére. A város akkori közönsege állott: fiskálisokból, indzellerekből, doktorokból és kirurgusokból, kik összesen is igen csekély számot adtak ki, a mennyiben alig lehetek összesen is tizen. Es ezen csekély szám is elég-sége volt, mert hát azon időben nem pereltek minden haszonatlanságot, földet, utcákat nem igen mérsékelték az indzellerek, minden legesekélyebb bajért nem szaladtak doktorhoz, és ha valaki megegette a száját, megvágta a konyhakéssel ujját, vagy tyukszeme nőtt, nem szalasztott mindjárt a kirurgusért.

Egy másik része állott a kereskedőkből, kiket azon időben kalmároknak neveztek s emezeket czimvel tituláltak. Továbbá mester emberekből, kiknek, ha idősebbek voltak, nem-

zetes czim járt, ha pedig fiatalabbak voltak, nevök mellé »uram« czimet kaptak. Így volt a gazdálkodó osztályban is, csupán a szegény napszamos embert kezdették.

Menjünk át most már az asszonyokra: Azért mondom asszonyokra és nem nőkre, mivel azon időben ezen elnevezés nem volt divatban.

A mely férjet tekintetes czim illette, annak felesége ugyanazon czimben részesült, mi ugyan kétféle is volt, a mennyiben az illetőt egyik »tekintetes asszony«-nak, másik meg kurtitva »tens asszony«-nak, vagy »tens asszonyom«-nak titulálták.

A nemzeti urak feleségei »nemzeti asszonyom«-ek voltak; — a mely házán két asszony volt t. i. az anyamasszony, vagy a napamasszony, és a menyemasszony, vagy édes anyám leánya, ott az idősebbet a cselédség »nagyasszonyom«-nak, a fiatalabbat »kisasszonyom«-nak szólították; és ez a régi magyaros szokás Debreczenben mai napon is meg van.

A hajdani mester emberek és gazdálkodók lányai »leány asszonyok« voltak — ne tessenek rosszul érteni — mai napon kisasszonyok (külömbőség nélkül így hivatalják magokat) de hát hogy is ne, mikor ma már a dohány és kegyfári munkás-leányok is megkövetelik ezt a czimet; de még a szolgáló is ha frufus, ha egyebütt nem, legalább a kuton megköveteli a kocsis és inas uraktól, hogy nagyságolja.

Most nézzük a hajdani és mostani ruházatot. A régi időben a férfiaknak Debreczenben tisztességes magyar viseletük volt, nevezetesen rókaprémest mentő, magyar nadrágok, szép fekete magyar kalapok, ünnepre süvegük vagy süsüjük, magyar csizma kordován bőrből fényes sarkantyúval, mogyoró vagy vékony tölgya pálcza kezökben. Felső ruhájuk az ugynevezett zeke, vagy bő köpönyeg, a közönsegebb embereknek zeke vagy fekete szür, nagy hidegben szépen kivarrított felkötözött sárgabunda.

Es a férfiak ezen ruházata annyira sajtóságos volt, hogy a debreczeni embereket tökéletesen kilehetett ismerni, meglehetett mondani, melyik osztályhoz, vagy melyik mester-séghez tartoznak. — Így például: a debreczeni csizmadianak magyar dolmánya, magyar-nadrágja, magyar csizmája volt, de sarkantyú nélkül, mert ezt legtöbbször csak a mészárosok, hentesek és gazdálkodók viselték, gal-léros köpönyege és nem magyar kalapja, hanem félmagas figarója volt. — A mészáros és hentesnek egyforma viselete volt, azon külömb-séggel, hogy a mészáros ezüst gombos dol-mányt viselt, a hentes pedig épen ilyet, csak-hogy a hentesén prém volt. A gazdálkodó em-bernek sarkantyus csizmája, magyar nadrágja és hasonló dolmánya volt, de apró pityké-kel. — Még az igazi uri rend is magyar nad-rágot és magyar csizmát viselt; az igaz, hogy a dolmány helyett hosszú sarkigéző górokja és

a magyarkalap helyett figarója volt, — fél magas.

Az asszonyok ruházata volt: egyszerű, legtöbbször magok által készített mosó ruha, a módosabbaknak kis prémes mente — nagy ünnepekre — a mi az unokára is reá szállt, egyszerű fekete magyar fejkötő, néha arany-nyal díszítve, a szegényebb osztálynak az úgy nevezett kaskéti és eső ellen egy jó nagy umbrella.

A nők felső öltönye bunda volt, de csak hideg időben, a módosabbaké hófehér bélesű, bő, nagy galléru bunda, a mi selymes szövét-ből készült. A közönsegebb asszonyoknak éppen ilyen egyszerű szövétből, vagy sárgára festett kis báránnybőr bunda, fekete báránnybőr gallérral ellátva, és végezetre csizma, vagy paclsi (topánka forma).

A lányok ruházata egyszerű, de tiszta mosó kelméből állott nagy ünnepekre volt a módosabbaknak selyemruhájok is minden cif-raság nélkül és ez évről évre a maga eredeti formájában megmaradt, még az unoka száma-ra is; volt szép rojtos selyem nagykendőjük, a Molnár Sámuel felé legelső boltban árulták, egy darab ára meg volt száz forint is, aranyos vagy ezüstös pártakötő és csinos csizma.

A lányok télen által is a nagyselyem-kendővel nyakukban s pártáns mentek az Isten házába, a világ minden kincséért sem kötöt-ték volna be fejüket, ez a legnagyobb szégyen lett volna reájok.

A mely leány el volt jegyezve, azt tem-plomba menetele alkalmával mindenki felis-merte, — mivel annak fekete selyem kötő-je volt.

Alkalmoszerűnek tartom itt feljegyezni, hogy eljegyzés alkalmával — ha sikerült — a legény néhány arany és ezüst pénzt, jegy ru-hát és kendőt, a leány pedig szűp — rende-sen bársonnyból készített ezüst gombos mel-lényt és egy szép magva varrott hófehér inget adott jegybe, s esküvő alkalmával a vőlegény, a menyasszonya által, a menyasszony pedig a vőlegény által adott ruhát vette magára.

Mai napon a férfiak ruházata, az ugyne-vezett uri rendé rendszeren csikó kalap, czi-linder, figaró, vagy kemény sisak kalap, csak a közönseges népek van még igazi magyar kalapja, magyar nadrágot csak irul láthatni, hanem van helyette bornyu száju nadrág, bugyogó, a dolmány és attila helyett mindenfé-le formájú górok, a csizma helyett kamashi, kalucsni s a csizmaszár pótlásául valami fel-gömbölő mesterség.

A nőknél és csaknem minden rang kül-ömbőség nélkül, két háromféle színű óriás nagy tollal, mindenféle sallangokkal, csipkével, fá-tyolokkal kiczicomázott malomkerék nagysá-gu kalapnak nevezett feltevő, idres bodros ru-ha, a melyeknek nagyobb részéről igazán el-lehet mondani, — hogy a hátuját vette előre, színes selyem harisnya, czugos vagy kivágotj czipő, a minek rendszeren a talp közepére van

földet érünk, mint a minőt elhagytunk. Csak-hogy az a száraz föld sokkal virulóbb, termékenyebb s enyhébb levegővel bír az elhagyotttal.

Sok utazó volt még a hajón, különféle rangu és nemzetiségű. E szegény munkás csoport mindig együtt volt, legalább tudott egy-máshoz beszélgetni. Ugy látszik, hogy Janó szellemi fölényt gyakorolt rájuk, mert az ő szavára mindig figyeltek s akaratához alkalmazták magukat.

Számukra az étel és ital a hajón is elég bődagban s rendes időben kijárt. A nyílt ten-gér szépségével, a nap fölkelő s lenyugvó pom-pájával nem sokat törődtek, hiszen nem ter-mesztetűdösök, hanem egyszerű munkások voltak.

Harmadnap déltájban a tengerész tiszt értesítette a hajóközönseget, hogy még ma egy kis győnge vihar fogja megtánczoltatni a hajót, mert ő úgy látja az időjelzőről, tehát ne rettenjen meg senki; ha befogna következni. Egy óra múlva már a nyugoti láthatáron föl-fedezte a vihar magvát, mely jökora sötét fel-hő alakjában uszott komoran feljök a légben. Előbb langy szellő simogattaa hullámokat, melyek locsogva verdesték a hajó oldalát, majd erősebb lón a szél, már fehéres tajték taraj-jal törtettek mindig közelebb a növekedő hullámok. Az utasok parancsot kaptak a hajó bel-sejébe vonulásra. Elérkezett végre a vihar fel-hő, a nap eltűnt, kétes felhomály borongott a hajóban, megeregt a zápor, cikszakos villá-mok hullottak sitervege a tenger vi-zébe a dörgés moraja megrázta a hajót. A hullá-mzat magásra nőtt, a gőzcs csak bugdacosan egyik hullámgerinczen át a másik völgyületére. Az utasok a hajó szobában ingallan tárgyakra kapaszkodtak, hogy legalább a hajóval együtt emelkedjenek vagy essenek alá.

Mik már több ízben utaztak tengeren ter-mészetesnea találtak vihar idején a hajó hany-kódását s lélekjelenlétüket nem vesztették el, hanem a szegény kivándorlók egy sötét zugba húzóda a világ elmulását s a bizonyos ha-lált várták, a gyengébb szervezeteiket a rop-pant hullámzokkentések miatt elővette a ten-geri betegség, azt sem tudták élnék-e, halnak-e? E kellemetlen, de nem halálos betegségnek a tengeren utazók bizonyosága szerint mindenkit megpróbál s megkínöz annyira, hogy két három nap alatt is alig nyerheti vissza teljes erejét.

készítve a sarka, hogy annál kisebb lábat mutasson, napernyő, olyan nagy némely része, hogy a régi umbrellával vetekedik, arcfátyol vagy jobban mondva arcztakaró, télen száz meg ezerféle formájú és czifrázatu kurtja, vagy földig érő bő vagy szők bunda forma, rózsák-kal kirakott muff, földig érő boár — influen-za szerző — és még isten tudja mi min-den: — de hát haladunk kell a civilizá-czióval.

Nem lesz felesleges ha megtudjuk, hogy mulattak Debreczenben a régi időben és hogy mulatnak mai napon.

Mulatság volt hajdan a lakadalom, ke-resztelő, névnap, dísznő-tor és bal. Ezen mu-latságok ugyan mai napon is megvannak azon külömbőséggel, hogy a régi lakadalom egy hé-tig tartott az udvaron e végre elkerített sá-torban s a vendégek, de csak a módosabb vendégek által ajándéka vitt tyukokat fogyas-ztották el, a mai pedig rendszeren abból áll, — hogy a meghívott vendégek először is egy egész héti gondolkoznak, micsoda drága aján-dékok vigyenek a menyasszonynak, hogy meg ne szőlják őket, s ha a drága pénzen megva-sárolt holmikkal készen vannak, meg drágab-ban felöltözve elmennek az esküvőre és a szer-tartás után, vagy egy kis rendes oszonna vagy ebéd után az új párt kékutatásukra a vasúti kikisérők, vagy olyan hercegi vacsorát pezsgőnek keresztül, — a mitől egy héti be-tegek.

A névnap mulatság ma már igen ritka, legfeljebb is abból áll, hogy az illető felé-rik s nagy díkciókkal halmozza el, de csak szokásból.

A bálók Debreczenben, a régi időben, két félek voltak: nevezetesen volt uribál, a kaszinó bál, minden farsangon keltő, volt ez a kivül a mesterembereknek, mindenik czéhe-linek külön egyszer és tartott két este. Még most is élenken emlékezem gyermek korom-ból egy csizmadia bála, mely a fehérlóban volt, hogy nyüzsgött a terem a soknéptől és milyen barátságos volt az, még bölcső is volt ott, de nem üresen, hanem benne siklott a kis csizmadia gyerek.

Humvázó szerdával megszűnt minden mu-latság.

Manapság a báloknak se vége, se hossza, kezdődik januárral és végződik deczem-berrel.

(Folyt. köv.)

Határidő-naptár.

Május 30. Gr. Zichy Géza a Margit-fürdőben próbámkéltést tart.

Május 31. A zenei hangversenye a Margit-fürdőben.

Jan. 1. Hittanhanglatok majáisa a nagyerdőn.

Jan. 1. Egyházközeleti közgyűlés kezdete.

Jan. 3. Joghallgatók nyári táncvigalma a nagyerdőn.

Jan. 3. István-malom munkásainak nyári tánc-vigalma a Margit-fürdőben.

Jan. 4. A szabó-szakegylet táncvigalma a nagyerdőn.

(Folyt. köv.)

lem! Ezerszeres kin, ördögök által kieszelt pokoli tortura, szemtől-szembe, napról-napra élni a szeretettel együtt, s meg nem szorit-hatni kezét, s meg nem éríntheti az ajkakat, melyre életünket örömezt rászokolnánk — mert a sértett önért parancsolja így.

Es így nyílt meg az örvény lassan, szinte észrevétlenül közöttük, először mint kis hézag, melyet egy mosoly, egy jó szó még áthidal, aztán mindig nagyobbra növe, míg végre bele-hullanak a vágyak, remények, örömek, a kül-csönös bizalom, s ha az a parányi öntudatlan leny ott a bölcsőben nem nyitja ki többé sze-meit, ehyeli menthetetlenül az oltárnál el-hangzott esküt, az utolsó kapesot is.

A fiatal anya felfordította arczát, sze-meiből nehéz égető könyecseppek szivarogtak alá, aztán odátámasztotta fejét a falhoz s vi-raszatástól fáradt szempillái lecsukodtak.

A kicsi baba legzése pedig mind egyen-letesebbre vált, arcozokain kezdett halványulni az égő pir, s egyszerre csak szép kerekre kinyitotta szemét, körülnézett. A falról a ba-lerinák olyan nyájasan mosolyogtak felé, de hiába nyujtogatta kacsóit, nem tudta a repülő kurtja szoknyákat elérni, hanem mellette fe-küdt a láz hőmérő, ha egyéb nincs, jó az is babrálni. A kurtja, tömzi ujjacsák forgatták, emelgettek, míg szépen a bölcső szélere csu-szolt, majd onnét is lekivánkozva a parquetten ezer darabra törött szét. A csattanásra meg-ijedt a baba, s elkezdett sírni, a hogy csak a torkán kifért.

Mintha villanyos ütés rázkódtatná volna meg egész valóját, úgy ugrott fel az apa, ma-gához szoritotta hevesen a síró fücskét, el-borította arczát, testét csokzáporral, s mint a bolond, futkosott vele fel és alá a szobában, aztán karjain magásra emelve, letérdelt neje elé.

Irmám, Irmám, hallod? Sir! Mik van mentve! Oh minő véghetetlen boldogság is, hogy már sirni tud! Irmám, nem felelsz, csak őt öleled? Én is osztoztam veled a halálos aggodalomban, s hozzám nincs szavad. Ne nézz úgy rám, tudom, hogy megbántottalak sokszor de szentül ígérem hogy ezentni jó gyöngéd férj leszek, nem törődöm az egész világgal, csak neked és gyermekünknek élek.

Hatalmas, tulároló érzéssel szoritotta keblére a nőt, kinek merev vonzásai csak nem lágyultak meg. Cleopatra kigyójánál ve-szedelmesebb a kétely, ha egyszersz megmar-

ta a női szívet, azt a sebet be nem gyógyítja soha többé, senki.

Szeretne odaborulni a kitárt karokba, szeretné keszervét elzokogni, de büszkesége nem engedi, és a szegény, sértett, fajdalmától vo-nagló szív felteszi a kérdést, melyet re-megő ajkai szinte öntudatlan ejtenek ki.

Iván, — kérlek csendesebben örüljünk még! A Krisz is elmúlt, de hátha bekövetkezik a recidiva?

Wachsmann Hermine.

A tévesztett léptek nyomai.

— Eredeti elbeszélés. —

Irta: K. I.

(Folytatás.)

Hogy az ügynök urak miféle befolyás kö-vetkeztében jutottak az utvelekhez, az már az ő titkuk. Úgyetlen egyént ama bankház sem bizott volna meg ily kényes és veszélyes vál-lalattal.

Utaztak tehát kivándorlónk a gőz lehető gyorsaságával közép s nyugot Európa orszá-gain keresztül. Miután sem Washintont, sem New-Yorkot nem vala érdekük utba ejteni, szárazföldi utazásuk végpontjául Lisabont, Portugál fővárosát tűzték ki, annyival is in-kább, mert itt kellett horgonyoznia azon gő-zösnek, mely az új világot parnjaira szállitandja őket.

Ut közben sem kényelemben, sem étke-zésben nem szenvedtek hiányt, mert az elő-zékeny ügynök urak mindenről s keltől időben pontosan gondoskodtak. Janó nem egyszer adott lehangolt társai előtt kifejezést örömeik, mi-szerint az eddigiek után is csak a legjobbát várhatják. —

A lisaboni kikötőben a horgonyozó s jöv-menő-vitorlás és gőzhajók sokasága, rendkívüli sokasága bámulatha ejté őket. — A tenger végtelenné látszó sima tükrenek szem-lélete mely meghatottságot keltett szívökben. Midőn érkezésük után másnap a hajó fedélze-tére szállottak, a megindulás könnyei rezegtek szemekikben. Néhány perc s a biztos szárazföld elmaradt talpunk alól!

Most már egy bizonytalan s törékeny ha-jóra van bízva életük. Az ügynökök biztosítot-ták őket, ne féljenek berátum, tizennégy nap múlva átkelünk a tengeren, ismét oly száraz-

Junius 4. Ipa
Margit-fürdőben.
Janus 10.

Jan 11. Schaf
Jan 17. Zion
Jan 20-24

ban.
Jan 25. Az ip

Ujdo

• József fő-
kor utazott el külf-
Az egész napot kin-
lizni s ebédelni kin-
daban, hol Fehér v-
leket. Ma este 1/2
rosunkba s holnap
el Debreczenből.

• Népesedé-
rületen a mult hete
leány 20, törvénye-
szülöttek száma 41
leány. Meghaltak 6
száma tehát 16-al-
megjegyezzük, hogy
kek e héten nagy-
ok.

• Öngyilk-
M ő z e s Arnold be-
velő már két hete
Edes anyja Mózes
kedő kerestette is-
nyomára akadni az
lentés érkezett a r-
erdő hátulján levő
férfi hullájára akad-
gálat kiderítette, k-
enyészetnek indult
nyomán a hullába-
ki reménytelen szé-
sá. — Egy helyben
azonban mást bök-
hanem a kezével
szép leány eljegyz-
sankent megerlelő-
hogy megöli magát
nők látszott már ö-
öngyilkosságára. A
kórházba, míg a k-
sát elrendelte a r-

• József fő-
József főherceg t-
meleglógatta a na-
intezet mulató ter-
gadóban Bent a ne-
lesesen összeállít-
kedett a főherceg
fogadott el.

• A Deb-
könyvtára javára
10-kén szombaton
Racz Károly zené-
körü majális rend-
Nagy Bálint rend-
Mihály pénztárnok
vált József ellenő-
Péter, Busai Benk-
Fehér Sándor, Ho-
nos, Ij. Horváth
Géza, Kozma Józ-
József, Papier Fer-
József, Pósalaky J-
Gábor, Vecsey Im-
Kedzede delután é-
szés szerint Jó m-
ról a rendezőség
belepti jegyül szol-

• Amerikai
apró hírdetési közt
ményt: »A feleségem
ha ugyan el nem le-
hogy beverem anna-
csont mindenki ad-
és pénze hozzá, de
se ízzetem ki, nem
adósságait kigyonyi-
tja.«

• Majális
abban a borongó
vigadóba, egy év-
A helybeli ev. re-
tolták minden év-
a kisebb delután
a tánczot. Fialat-
kott első mulatsá-
a nagy lányok is-
időre, mikor ok n-
modoztak már na-
latságról. Tegnap
a vigadó terme s-
meg miatt. Ugy
vonat hazaszállít-
gyobbak visszama-
tuk a Magyariki
müködsé mellett
nyekkel együtt
ta. A nagy leány
a következőket:
git, Molnár Arani
Czegely Vilma, E-
Margit, Emmerth
Paula s Erzsike,
git, Kovács Margi-

• Enek-é-
A czégléd-utcai
zenetanári állás-
czégléd-utcai ev-
lásával, Varga J-
pezde ének- és z-
deke« czimű lap-
próba ma reggel
s ez oly jól sike-

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...
...és a szűk, hogy mind kisebb...

Junius 4. Iparos-ijak műkedvelői előadása a Margit-fürdőben.
Junius 10. Polgári-kör táncvigalma a nagyerdőn.
Jun. 11. Schaf János táncestélye.
Jun. 17. Zion-egylet táncvigalma a nagyerdőn.
Jun. 20-24. Érettségi vizsgálatok a főiskolában.
Jun. 25. Az iparoskör jubileuma.

Ujdonságok.

József főherceg ma reggel 6 órakor utazott el külön vonattal a Hortobágyra. Az egész napot kinn fogja tölteni, villás-regelel és ebédelni kinn fog a hortobágyi csárdában, hol Fehér vendéglős állítja elő az ételket. Ma este 1/2 8 órakor fog visszatérni a vonatunkba s holnap a reggeli vonattal utazik el Debreczenből.

Népesedés. Városunk kül és belterületén a múlt héten született törvényes fiú 16, leány 20, törvénytelen fiú 5. Az összes élve születettek száma 41. Halvaszületett 3 fiú, két leány. Meghaltak összesen 57-en. A meghaltak száma tehát 16-al több mint a születettek. Itt megjegyezzük, hogy az 1-éven alóli gyermekek e héten nagyon tömegesen haltak el.

Öngyilkosság a nagyerdőn. M ó z e s Arnold helybeli lakos, fiatal könyvelő már két hete hogy a városról elúnt. — Edes anyja Mózes Lipótné helybeli kis kereskedő keresztette is mindenfelé, de nem tudott nyomára akadni az eltűnt ifjunak. Tegnap jelentés érkezett a rendőrséghez, hogy a nagyerdő hátulján levő u. n. disznó-kut-ban egy férfi hullájára akadtak, mely már, mint a vizsgálat kiderítette, két hete lehet a v: alatt s onyészetnek indult. A zsebében talált iratok nyomán a hullában Mózes Arnoldra ismertek, ki reménytelen szerelem miatt lett öngyilkos.

Egy helybeli fiatal leányt szeretett, ki azonban mást boldogított nemcsak szívével, hanem a kezével is. Nagyon elkéserítette a szép leány eljegyzésének híre Mózes s lassanként megerlelődött benne az elhatározás, hogy megöli magát. Halála előtt is szomorúnak látszott már s többször tett czélzásokat öngyilkosságára. A hullát beszállították a közkházba, míg a kut kimerítését s kitisztítását elrendelte a rendőrség.

József főherceg a majálison. József főherceg tegnap délután 4 óra tájban meglátogatta a nagyerdőn a Dóczy leánynevelő intézet mulató növendékeit is a nagyerdei vidgádban Bent a teremben egy kis leányka izléseken összeállított, csinos bokréttával kedveskedett a főhercegnek, melyet az készséggel fogadott el.

A Debreczeni polgári kör-könyvtára javára 1893-dik évi június hó 10-kén szombaton a nagyerdőn sátor alatt Rácz Károly zenekara közreműködésével zártkörű majális rendez. A rendezőség tagjai: Nagy Bálint rendező bizottsági elnök Komlósy Mihály pénztárnok. Roncsik Lajos jegyző. Horváth József ellenőr. Balogh István, Bekenyi Péter, Busai Benke István, Czeglédy András, Fehér Sándor, Horváth János, Ifj. Horváth János, Ifj. Horváth József, Király Gyula, Konkoly Géza, Kozma József, Körner Adolf, Dr. Orbán József, Papler Ferenc, Polgári Bálint, Polgári József, Pósalaky Mihály, Szabó Imre, Török Gábor, Vecsey Imre rendező bizottsági tagok. Kezdeté délután 6 órakor. — Belépti díj: tét-szés szerint Jó magyaros ételekről és italokról a rendezőség gondoskodik. A meghívók belépti jegyül szolgálnak.

Amerikai hírdetés. A New-York-Herald apró hírdetési közt találjuk ezt a kedélyes közleményt: 'A feleségemet Mariannának, nyoma vesztett. Ha ugyan el nem lopták valahol. Eszenell tudatom, hogy beverem annak a fejét, a ki visszahozza. Kölcsönt mindenki adhat az asszonynak, ha van kedve és fizetnie hozzá, de mivel eddig a saját adósságomat se fizettem ki, nem igen valószínű, hogy a feleségem adósságait kiegyenlitem.'

Majális. A ki tegnap ellátogatott abban a borongós, rideg időben a nagyerdei vidgádba, egy egész darab tavaszra talált ott. A helybeli ev. ref. leányiskola növendékei tartották minden évben szokásos majálisukat s a kisebbek délután, a nagyobbak este ropták a táncot. Fiatal leányoknak ez a majális szokott első mulatságuk lenni, eljönnek arra estére a nagy lányok is, visszaemlékezvén arra az időre, mikor ők is az iskola falai között álmódoztak már napok előtt arról a kedves mulatságról. Tegnap is zsufoilásig megtelt estére a vidgató terme s alig lehetett táncolni a tömeg miatt. Ugy 11 óra tájban azután a külön vonat hazaszállította a kicsinyeket, míg a nagyobbak visszamaradtak s éjfel utánig mulattak a Magyariak fáradhatlan zenekara közreműködése mellett. Az első négyest — a kicsinyekkel együtt — körülbelül 100 pár tánczolta. A nagy leányok közül sikerült feljegyezni a következőket: Szigmeth Frida, Péter Margit, Molnár Aranka s Gizella, Békéssy Berna, Czegléy Vilma, Eritz nővérek, Demjanovics F. Margit, Emmerth nővérek, Darvas Ella, Zalai Paula s Erzsike, Megyesi nővérek, Kubek Margit, Kovács Margit stb.

Ének-és zenetanár-választás. A czepléd-utcai felsőbb leányiskola ének-és zenetanári állására, mely össze van kötve a czepléd-utcai ev. ref. templom orgonistai állásával, Varga Józsefet, a szarvasi tanítóképezde ének-és zenetanárát, a 'Szarvas és Vidéke' című lap szerkesztőjét választották. A próba ma reggel folyt le a nagytemplomban s ez oly jól sikerült, hogy Varga Józsefet, ki

kitűnő zenei képzettséggel bír, egyhangulag választották meg. Az a jó hír, mely az új ének-és zenetanárt megelőzte, biztosít bennünket a felől, hogy e fontos állás megfelelő szakerővel tölthetett be.

Felhívás a gazdaközönséghez. A debreczeni gazdasági egyesület június hó 2-án az Ebesen, Kovássy Ferenc ur birtokán közvetlen a vasúti állomás mellett, bemutatta a gazdaközönségnek a A 'Planet' j. r. legújabb amerikai tengeri kapáló. 'Planet' j. r. kapával együtt fog dolgozni a mi nagyon jónak ismert 'Papp fele lokópánk'; tehát módjában lesz mindenkinek összehasonlítás tételére s ebből alapos következtetést vonhat be. A jelzett lokóka bemutatására a gazdasági egyesület tagjait a debreczeni és a hajdumegyei gazdaközönséget tisztelettel meghívom. — Indulás leend a jelzett napon délelőtt a gyorsvonattal, visszajövet akár a délutáni személyvonattal, akár később. Az élemezésről régi jó magyar szokás szerint kiki maga gondoskodik; ne maradjon el a hagyományos tarisznya és a kulacs. Ismétlen figyelmébe ajánljuk gazda közönségünknek ezen bemutató munkálatot, azt tartván, hogy közvetlen megfigyelés alapján lehet helyes meggyőződést szerezni. Tehát június hó 2-án (pénteken) minél többen üdvözöljük egymást Ebesen. V á c z i János, gazd. egyll. elnök.

Közgyűlés. A debreczeni pénzügyi tisztviselők kuglió egylete vasárnap d. u. tartja rendez évi közgyűlését.

Tűzoltók táncvigalma. A nagylétei önkéntes tűzoltó-egylet folyó évi június hó 11-én a nagyvendégő udvarán felállított díszes sátorban az egyleti dalárda hangversenyével és diszgyakorlattal egybekötött táncvigalmat rendez. A diszgyakorlat a főtéren: kezdete 6 órakor. Belépti díj személyenként 60 kr, családégy 1 frt 50 kr. Önkéntes tűzoltók a belépti díj felét fizetik.

Hivatásának áldozata. A tegnapi majális vegeztével egy vidám hangulatban levő kompanya dalolva jött végig az utcán egyik bérkocsiban. A 39. sz. rendőr figyelmeztette a zajongókat s csendre intette őket. — Azonban nagyon megadta az árát lelkiismeretességének, mert a bérkocsis ráhajtott s a rendőr rövid időn a lovak alá került. Az elgázolt rendőr jelentékeny sérüléseket szenvedett.

Előfizetési felhívás neh. Révész Bálint, debreczeni ev. ref. lelkész, tisztviselői egyházkerületi püspök hátrahagyott irodalmi műveire. Debreczeni egyházközönségünk nagyevű volt lelkészének, a ki bár az egész magyar református egyház, sőt a magyar haza büszkesége, fenyve volt, mégis hozzánk, debreczeniekhez állott legközelebb, a miénk volt első sorban, neh. Révész Bálintnak irodalmi hagyatékából a múlt 1892. évben általam kiadott három kötet műve után másik három kötetet szándékozom ez évben, lsten segítségével, saját alá bocsátani, hogy igénytelen személyem is hozzá járulhasson ama szellemi emlékek fölemeléséhez, melyet minden sora, szava és tette megérdemel tőlünk annak az igazán nagygnak, ki hervadhatatlan dicsőségben él, a múlt idők által nem kibebbedve, igen sokaknak szive mélyén.

Ezen egyházi beszédek itt mondta ő el Debreczenben, itt tanított, emelt és bátorított ő azokkal bennünket. Sokszor volt alkalmunk tapasztalni, hogy egyes hitű, templomainkat látogatott egyháztagok még ma is emlegetik néhai püspökünk egyik-másik beszédét s hallott egyházi beszédeinek vizsgálató erejéről hálás könyekkel tesznek tanubizonyosságot. Ezen beszédeket fogom tehát most saját alá bocsátani s nyilvánosságra hozni. Első sorban a debreczeni fényes egyház tagjainak anyagi támogatására számítok. Hiszem és remélem, hogy él még itt az elhunyt iránti kegyelet nemes érzelme s nem fogok e hitemben és reményemben megaládni.

A múlt évi három kötet után következő 4. 5. és 6. kötetek beosztása következő lesz: A 4. és 5. kötetben ünnepi, évszaki és néhány kiválóbb alkalmi egyházi beszédet adok, kezdve az egyházi év kezdő pontját az adventi első hetet megelőző (több helyen bünbánnati) vasárnapon mondható két egyházi beszéddel, s azután folyton az egyházi és természeti év folyamán haladva, közeli fogok adventi, karácsonyi, újévi, téli, farsangi, böjti, tavaszi, virágvasárnap előtti vasárnap, virágvasárnap, nagy-pénteki, husvéti, husvét utáni vasárnap, nyári különböző időjáráshoz alkalmazott, aratási, szüreti s ezen alkalmak idején való urvacsoraszüreti, őszi egyházi beszédeket lehetőséggel mindenikből többet, négyet-ötöt is s végre az öt kötet utoljában lelkészi székfoglaló, templomszentelés, barangfelállítás, a király születésnapján mondandó egyházi beszédeket, s ha a kiszabott tér engedi, néhány közönséges predikációt s esetleg gyakorlati biblíamagyarázatot.

Az 5. kötet ezek szerint kiegészítője lesz a 4-nek. A kettő együtt vezet át az egész egyházi és természeti éven.

Megjegyzem, hogy a hagyatékban alig néhány közönséges egyházi beszédre találtam. Neh. Révész Bálint, egyházi beszédeiben különösen az alkalmosság emberre volt, s ez tette és teszi legnagyobb részben ma is az ő beszédeit rendkívüli hatásúakká, ez adja meg azok keretét, építő erejét.

A 6., utolsó kötetben, mint a 3-dikban volt, ismét a legkülönbözőbb alkalmakra szóló halotti egyházi beszédeket teszek közzé az ezen tekintetben rendkívül gazdag hagyatékából.

Minden kötet husz ivre fog terjedni. Egy egy kötet előfizetési ára 2 frt, a három köteté együtt 6 frt leend fűzve, elfogadom a rendelést bekötött példányokra is, a mely esetben mindenik kötet ára 50 krral emelkedik. A bekötés díszes és szilárd voltáról Davidházi Imre előnyösen ismert helybeli könyvkötészete bizton kezeskedik.

Kérem az előfizetési pénzeket, esetleg megrendeléseket f. évi június 20-ig beküldeni hozzám s én az egyes kötet műveket f. évi augusztus és decz. hónapok 10-ig a t. előfizetők kezébe fogom juttatni.

Teljesi Lajos és Csathy Ferenc könyvkereskedőknél egyes példányok kaphatók lesznek.

Teljesi Lajos Debreczen, (Nagy-Péterfia-u. 977.) 1893. május 27. Csiky Lajos, ev. ref. theol. akad. tanár.

Hervadó ibolyák.

Üdék és frissek voltakotok, még tegnap s ime már szegény virágaim a lassu hervadás emésztő kinyja tépi össze színes szirmaitokat. Betegek vagytok hervadó virágaim, kiket az édes gyöngéd szeretete küldött nekem, mintha növelni akarná szívem szerelmének gazdag emlékeit. Szegény kis ibolyák! Hiába csókolok, hiába ejtek forró könyvet hervadókatok fel: mert megmentenem nem lehet. — De így éltelenül zárlak el emlékeim közzé, — hogy reá és mindig csak reá emlékeztessetek.

Oh mert nem fogja ez emlékeket lelkemből kitorolni, az idő, nem fogja megsemmisíteni az élet minden tulaját. Hiszen az a boldogság, melyet szerelme nyújt, olyan mint a napsugár, a mely életet, színt és illatot áraszt a pusztaságba.

Igy ragyogja be édes, szerelmed sugara életemnek rideg pusztaságát és földeríti sötét kedélyemet, — valahányszor közeledben vagyok.

Sokszor mondtam már, hogy mennyi üdve, mennyi kéje, mennyi gyönyöre van annak az óráknak, melyet melletted töltök el. Sokszor mondtam és százszor ismétlem, mert szeretném hogy azok az órák soha el ne muljanak. Hadd legyenek még veled, hadd öljem a szívemre a szivedet s öntsem ki epedő vágyaimat egy egy hosszú, egy forró csókban.

Alj meg! Ne hagyj meg! Hiszen nem láttalak elégét, nem szorítottalak a szívemre és nem értettem meg veled, hogy mennyire szeretlek. — Valyon el tudnám-e mondani szerelmem nagyságát a mikor közel vagyok hozzád és megértened-e kirajmat, a mikor nem láthatlak.

Alj meg! Hadd nézzek meg — egyszer ragyogj szemembe, hadd csókoljam meg fehérr homlokodat, hadd simítsam végig sötét fürtjeidet.

Hadd lassalak így szerelmednek tiszta fűnségében, hogy ne feledjem el szép arczod egyetlen vonását, hogy csengen fülembre kedves hangod és ragyogjon rám mosolyodnak aranyos derűje.

Hadd tédeldjek még előtted édes, mint a rajongó fakir a proféta képe előtt, hadd szorítsam kezeidet és nézzek a szemedbe néma epedéssel, szóltan szerelmemmel. Hadd éljek e pillanat alatt csak neked és feleddjek el mindent.

Nem háborít ilyenkor az élet küzdelme, nem jut eszembe a rágalom, — az irigység a szenny, mely et az emberek — egymásra szórnak.

Nem látom a fenyegető vihart, mely össze verődik felettem, nem hallom az ég dörgő haragját és nem gondolok a zsbívására, melyben eladó áruk, eladó lelkek egyaránt szerepelnek.

Itt vagyok a te tiszta körödben és szerelmem merész szárnyaival fölemelkedem a föld porából a lég tiszta világába, hová nem ér el a vásár zajongása és a földi szenny salakja.

De te távol vagy most édes, — hanem azért képzeletem ide hoz és látom szép arczodnak szelid fényét, — hallom hangodnak édes csengését... és a mint nézel és a mint hallgatsz, lelkem édes mámorba szédül.

Ti hoztatok hozzám öt hervadó ibolyák, szegény halkodók vrrágaim. Köszönöm nektek!

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Pályázati hirdetés.

A debreczeni fogyasztási és ital-adók bekezelési szövetkezet a nála megüresedett főraktárnoki állásra

ezennel pályázatot hirdet. Azok, kik esetleg már ily üzletben alkalmazva voltak, előnyben részesülnek.

Pályázati határidő: június hó 10-dike.

Az intéző bizottság.

Szives tudomásul!

A lakás változtatások alkalmából ajánljuk nagy választékú raktárunkat:

szőnyegekben, FUGGÖNYÖKBEN, BUTORSZOVETEKBEK, ágy-és asztalterítőkbek,

melyeket jutányos, szabott áron árúsítunk el.

Szabó Lajos Fiai (194.) DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

1113. K.

1893.

Árlejtési hirdetés.

H-Hadház község képviselőtestülete által egy 1864 m. hosszú, 850 m. szélességű, 3 terem és egy folyosóból álló és egy 4 üléss ürszékkal ellátandó kisdudóvoda építése és egy 1430 m. hosszú, 650 m. szélességű ócska épület zsindeletető alá vétele rendeltetvén el, felhivatnak azon építő mesterek, kik ezen a költségvetés szerint 2903 frt 79 krba kerülő építkezést felvállalni ajánlódóknak, hogy erre vonatkozó ajánlataikat H-Hadház község Előjáróságához a folyó évi június hó 12-ik napjáig beadni, — esetleg az ugyanazon napon d. e. 10 órakor H-Hadház község háznál megtartandó árlejtésen megjelenni sziveskedjenek.

A vonatkozó terv és költségvetés H-Hadház község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Kelt H-Hadházon, 1893. május hó 26-dikán.

Sinay János, Hadházy József, jegyző, főbíró.

Táncztanítási jelentés.

Tisztelettel tudatom a t. szülőkkkel az

új táncztanfolyam megnyitását.

Beiratásokat elfogadok a mai naptól lakásomon, vagy a táncziskola helyiségében: kandia-utcán.

Becsés figyelmébe ajánlom a n. é. közönségnek majális lakodalmot vagy tánczestélyek alkalmával 21 méter hosszú, 7 méter széles egyszem fedett

PONYVASÁTRAMAT,

esetleg löcztát, asztalt, lámpát kölcsönzésre.

Lakásom bárány-u. 2412.sz.

Schaf János, táncztanító.

(263.)

1-3.

A tavaszi idényre
nagy választékban érkeztek raktárunkra:
divatos
NŐI-RUHASZÖVEVEK,
fakete díszkelmék,
SZINES SELVYMEK,
zephyrek, hatistő,
ATIASSZ-SATTIN
MOSÓ-VOILE-ok,
gyermek felöltők, ruháskák,
Napernyők,
RASSOI POSZTOK,
melyeket igen olcsón árulunk el.
SZABÓ LAJOS FIAI
DEBRECZEN, ROZSÁTYIÁR.
Mintákat ingyen és bérmentve kivá-
natra küldünk. 37-2
(168.)

Megrendelési czimok
Dreher Antal kiviteli palaczköreire.
Dietrich és Gottschlig Budapesten,
IV., régi posta-utca 10. szám.
vagy
Dreher Antal úr serfőzdéje
Kőbányán.
Szállítás kiviteli-sörpinczeinkből Kőbányán fűzér-utca 30. szám, 50 pa-
laczkot tartalmazó rekeszekben, a kőbányai vasutállomásokhoz vagy
a budapesti hajállomásokhoz szállítva.
Ismételadónak különös kedvezmények.
Arjegyzékkel a cím beküldése után azonnal szolgálunk.

A legolcsóbb és legdiszesebb temetkezési intézet.
„KEGYELET”
Piacz, kereskedelmi palota, a megyeház mellett.
Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy volt
társam Fischer Janos urnak az üzletből történt kilépése folytán intézemet
egészen más alapelvekre fektettem és azt a legszebb és a mai kornak meg-
felelő berendezéssel szereltem fel.
az árakat pedig bámulatos oicsóra szállítottam le,
míról is a nagyérdemű gyászoló közönség meggyőződést szerezhet.
Temetések rendezését helyben vagy vidéken,
hulla szállítást
minden irányban
legjutányosabban elvállalok és azt a legnagyobb pontossággal teljesítek.
Legfőbb törekvésem leend pontos, gyors és lelkiismeretes kiszolgálásom,
hogy a n. é. közönségnek bizalmát megnyerjem, melylyel visszaelni nem fo-
gok soha.
Kérve a n. é. közönség becses támogatását és pártfogását s én bizto-
sítom a legjutányosabb kiszolgálásról
teljes tisztelettel
Kernáts Gyula.
(170.) 6-10.
Ércz- és művirág-koszorúk, szalag-felirat minden kvitelben.

A ki nem akarja, hogy ilyen-
féle hibákkal a szemei köré
a fűz, továbbá a ki szép sürgönyöket
bajuszt,
a tett szaklité akar, az haz-
mája a dr. FAIRCH-féle
buájci haj-elixirt.
Ezen hajnövesztő szor, mely rög-
sön megszűnteti a hajhullást, hűz-
vassal tisztos ábrólát a póráz
ulasszajzástól kezelté-
nek.
svájci Haj-Elxir
magyarországi főraktárában
BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 8.
Székfűtés vidékre az öszegnek készpénzben vagy levélbéllyeg-
ben előre való beküldése esetén bárhova bérmentve és teljes
titoktartás mellett, vagy pedig utánvétellel bérmentetlenül.

Egészen újonnan berendezve!
A leggazdagabb
szénsavas vasas források!
(József- és Mihály-forrás.)
A nő bántalmak, vérszegénység, sápkór, hó-
lyaghurut és vesefővény, aranyeres bántalmak, gyom-
or- és bélhurut, idegbajok ellen kiváló orvosi te-
kintélyek által ajánlva.
Szánsavas vasas meleg-pezső-tükr-fürdők,
egy külön e célra emelt új épületben, a legké-
nyelmesebben berendezve nők és férfiak számára.
Láp-(mór)-fürdők. Calorisor-fürdők. Mindennemű
kád-fürdők. — Uszoda a természetes források fölé
emelve. (17°-18° C. fokra emelve). Kellemes éghaj-
ló, olcsó lakások. Kiváló kiszolgálát és jó étkezés.
Naponta többször zene. Este villamos világítás a
parkban.
Állandó fürdőorvos: SÁNTHA GYÖRGY.
A buziási József- és Mihály források
(247.) 6-6.

ARON MIKSA
bor-, ser-, szeszes-italok és rum kereskedése
Debreczen, Piacz-utca 1714. sz.
Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy helyben
Piacz-utca 1714. sz. házban
egy a kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő és fényesen berendezett
bor-, ser- és szeszes-ital kereskedést
nyitottam, hol mindennemű szavatolt tiszta és jó minőségű italokkal szolgálhatok.
Ajánlom valódi érmelléki bakar és asztali, erdélyi és kerti fehér, valamint mé-
nesi, budai és olasz veres boraimat üvegszámra, valamint **kimérve.**
Raktáron tartok mindenféle különleges és igen finom tokaji asszú borokat, me-
lyekből poharanként is kapható.
Felhívom továbbá a nagyérdemű közönség becses figyelmét választékosan fel-
szerelt pálinka-készleteimre, melyből a következőket ajánlom: valódi erdélyi és szilagy-
sági **szilvapálinka**, kitűnő minőségű **csereznye-pálinka**, törköly, égett-bor, vala-
mint mindenféle édesített italok és likörök.
Cognac a legnagyobb választékban.
Különösen ajánlom eredeti angol Brazíliai, Cuba és Jamaicai rumjalmat
Mint Dreher Antal kőbányai serfőzdéjének képviselője folyton tartok üzletemben
naponta friss töltésű palaczksert
(227) 3-6 a legjutányosabb árban.
Magamat a nagyérdemű közönség szives pártolásába ajánlva vagyok kiváló tisztelettel
ÁRON MIKSA.

NAGY BÁLINT
szobafestő és mázoló
DEBRECZEN, HATVAN-GARAI-UTCZA 1354.
Van szerencsém egy a helybeli, mint a vidéki, főleg 23 évi folyto-
nos itt működésem alatt velem összeköttetésben volt és levő n. é. közön-
ség becses tudomására juttatni, hogy
szobafestő és mázoló
üzletemet, Hatvan-Garai-utca 1354. szám alatti saját házamba tettem át,
hol is mindenkor rendelkezésére állok t. megrendelőimnek.
Tudatom, hogy dusan elláttam magam hazai és külföldi mintákkal s
előnyös összeköttetésem alapján a szobafestészet és mázolás körébe tar-
tozó összes munkákat a legjutányosabban vállalhatom s a pontos, tartós
és kiváló munkáért, már multam is kezességet nyujt.
Köszönve az eddigi szives pártfogást, kérem azt megtartani irányom-
ban jövőre is.
Teljes tisztelettel
Nagy Bálint
szobafestő.
(200.) 9-10.

Villamos világítás!
Hidegvizgyógyintézet
és
Kneip-kura Buziáson.
Tekintettel a fürdőző-közönség azon részére
mely a hidegvizkúrát, főleg a Kneip-kúrát kívánja
használni, Buziás-fürdön is ez idén egy külön
célra épült és szakemberen berendezett vizgyógy-
intézet létesült, hol a **vizgyógy-mód és Kneip-
kura művelein kívül masszage, villanyozás,
villanyos-fürdők** is alkalmazhatók. Külön gyogy-
étrend. Jól képzett fürdőszolgák és fürdőszolgánők.
A vizgyógyintézetnek e téren már régóta
előnyösen ismert szakorvosa és vezetője: **Dr.
FAJTH PÉTER.**
Minden vonathoz elegáns társaskocsik
személyenként 1 frt, magánfogatok szemé-
lyenként 1 frt 50 kr a fürdőigazgatóság al-
tal kirendelve.
vize nemcsak mint kitűnő gyógyviz ismertes, de óriási szénsavtartalmánál fogva a legkelle-
mesebb hűsítő itatul is szolgál. — Mindennemű felvilágosítással, nemkülönbön prospectusokká
szolgál a
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG BUZIÁSON (Temesmegye).